

ADI-SOYADI:

SINIFI-NUMARASI:

NOTU:

2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILITÜRKÇE DERSİ 1.DÖNEM 1.YAZILI

1-Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerini tabloda uygun yere işaretleyiniz. (8 puan)

CÜMLELER	GERÇEK	MECAZ	TERİM
Üçgenin iç açılarının toplamı kaçtır?			+
Sizin <u>yüksek</u> fikirlerinizden yararlanalım.		+	
Hayatımda bu kadar <u>pis</u> kin birini görmedim.		+	
Üç dört ev ötedeki <u>boş</u> arsada oyunlar oynardık.	+		
Köpeklerin <u>burnu</u> çok iyi koku alır.	+		
Evin bahçesinde <u>derin</u> bir su kuyusu var.	+		
Oyunun ikinci <u>perdesi</u> başladı.			+
Geçen yıl <u>ağır</u> bir hastalık geçirdim.		+	

2-Aşağıdaki cümlelerde kullanılan söz sanatlarını yanına yazınız. (6 puan)

Benzetme	Abartma	Kişileştirme	Konuşturma
----------	---------	--------------	------------

- Bütün kusurumu toprak gizliyor. **Kişileştirme**
- Akşam rüzgarları der ki Ali'ye: Gözler ileriye gönül geriye. **Konuşturma**
- Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda **Benzetme**
- Bu dertten demir çürür, nasıl dayandım? **Abartma**
- Rüzgar sevincinden haykırıp ağlıyor. **Kişileştirme**
- Sabah yağın kar beyaz bir çarşaf gibi ovayı kapladı. **Benzetme**

Dünyada hiçbir dost, insana kitaptan daha yakın değildir. Sıkıntımızı unutmak, donuk hayatımıza biraz renk, biraz ışık vermek, daracık dünyamızda bulamadığımız şeyleri yaşamak için tek çaremiz, kitaplara sarılmaktır.

3-Bu parçada kitaplara ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinden söz edilmemiştir? (5 puan)

- A. İnsana dost olmasından
- B. Sıkıntıları unutturmasından
- C. İnsanları başarılı kılmasından
- D. İnsan yaşamını renklendirmesinden

4-Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili ifade "baştan savma bir biçimde, üstünkörü" anlamında kullanılmıştır? (5 puan)

- A. İvır zıvır işlerde uğraştığı için toplantıya yetişememiş.
- B. Çocuklar karlı yollarda düşme kalka ilerliyordu.
- C. Yarım yamalak iş yaparsan tabii ki kimse beğenmez.
- D. Fani hüsnü sokaklarda kaybolduğumu düşünmüştüm

4-Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde yer alan ikilemelerin oluşum özelliklerini yanlarına yazınız. (10 puan)

Kılık kıyafetine dikkat ederdi.	Eş anlamlı
Karda düşme kalka ilerliyorduk.	Zıt anlamlı
Çay fokur fokur kaynıyordu.	Yansıma sözcüklerden
Evdeki ıvır zıvırları ortalıktan kaldırdı.	İkisi de Anlamsız
Eğri bögürü yollar hala düzeltilmemiş.	Biri Anlamlı Biri Anlamsız

5-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde -lar/-ler eki eklendiği sözcüğe çoğul anlamı katmamıştır? (5 puan)

- A. Bahçedeki çiçekler ansızın soldu.
- B. **Mehmetlere gideceğiz bu akşam.**
- C. Masanın üzerindeki kitaplar dağınıktı.
- D. Göçmen kuşlar bölgemizi terk etti.

6-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yay ayrıç içinde verilen anlamıyla uyuşmamaktadır? (6 puan)

- A. Eski yapılar birçok felakete, depreme dayanmış. (varlığını korumak, hasar görmemek)
- B. **Zor durumda kalsa da biriktirdiği paraya hiç dokunmadı.** (karıştırmak)
- C. Haklı olduğunu eninde sonunda göstereceğim. (kanıtla inandırmak)
- D. Şu parayı şoför beye uzatır mısın lütfen? (vermek, göndermek)

7-Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri anlam akışına göre tamamlayınız. (5 puan)

Başka bir deyişle/ ancak/üstelik/çünkü/rağmen

- Bütün gün evde oturmasına **rağmen** aramazdı.
- Bana söz vermişti **ancak** sözünü tutmadı.
- Dün seni arayamadım **çünkü** işim çoktu.
- Garip bir çocuktu **başka bir deyişle** diğer çocuklardan oldukça farklı özelliklere sahipti.
- Kültürü gelişmiş birisi **üstelik** iki üniversite de bitirmiş.

8-Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde zıt anlamlı sözcükler kullanılmamıştır? (5 puan)

- A. **Şekerli çay sevenler şekersiz çayı beğenmiyor.**
- B. Dost için ölmeli, düşman için dirilmeli.
- C. Kötülük her kişinin karı, iyilik er kişinin karı.
- D. Alçak yerde yatma sel alır, yüksekte yatma yel alır.

(1)Tiyatro bu yıl baştan sona ilgiyle izlenebilecek çarpıcı bir oyunla açtı kapılarını. (2) Bu oyun sağlam bir kuğuya sahip. (3) Lakin dekorlar ve ışık düzeni bu çözümlemeye yeterince katkı sağlamıyor. (4) Olaylar dizisinin canlandırılmasında ve sahne geçişlerinde saat gibi işleyen bir çözümlemeye gidilmiş.

9-Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde düşüncenin yönünü değiştiren bir ifade kullanılmıştır? (5 puan)

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

10-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcük kullanılmamıştır? (5 puan)

- A. Yürürken ağaçların hışırtısı duyuluyordu.
- B. Arkadaşım ıslıl ıslıl parlıyordu.
- C. Şırıl şırıl akıyordu dere.
- D. Boncuk'un havlamasından uyuyamadık.

11-Aşağıdaki kelimelerin köklerini yazınız. (5 puan)

fidanlarımızın	fidan
atıklar	at
korkuyormuş	kork
vedalaştık	veda
yanıcı	yan

12-Aşağıdaki altı çizili kelimelerin kökü isimse yanlarına (İ) yazınız, fiilse (F) yazınız. (5 puan)

Bu yol nereye çıkar bilmiyorum. **İ**

Bana haksızlık yapıldığını düşünüyorum. **İ**

Okuldan dönünce kendimi yorgun hissediyorum. **F**

Ailelerimiz sözünü dinlemeliyiz. **İ**

Van kedisinin o kadar güzel gözleri var ki... **İ**

13-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "dokunmak" sözcüğü "insanın içine işlemek, duygulandırmak, etkilemek" anlamında kullanılmıştır? (5 puan)

- A. Sanırım öğlen yediğimiz yemek bana dokundu.
- B. Bu kağıtlara dokunmazsanız sevinirim.
- C. Geçen hafta izlediğimiz film bana çok dokundu.
- D. Rüzgar estikçe dallar çatıya dokunuyordu.

O, beyaz bir kuştı, ak kanatlıydı;

Yol gibi dağları aşan atlıydı;

Hayaldi, hayalden bile tatlıydı;

Ne ışık bıraktı, ne iz bıraktı.

14-Bu şiirdeki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (5 puan)

- A. Soyut anlamlı sözcüğe yer verilmiştir?
- B. Yansıma sözcük kullanılmıştır.
- C. Somut anlamlı sözcükler bulunmaktadır.
- D. Eş anlamlı sözcükler birlikte kullanılmıştır?

Okulda düzenlenecek şenlikte çocuklar için ödüllü bir yarış düzenlenmişti: Uçurtma yarışı. Serhat bu haberi arkadaşlarıyla birlikte panodaki duyurudan okumuştı. Önce katılmayı hiç istememiş, hatta dudak bükmüştü. Yarışmayı kazanana bilgisayar hediye edileceğini duyunca katılmaya karar verdi. İlk davranışından dolayı da bunu arkadaşlarından saklamaya karar verdi.

15-Bu parçada aşağıdakilerden hangisinden bahsedilmemiştir? (5 puan)

- A. Düzenlenen yarışmanın ne olduğundan
- B. Yarışmanın kurallarının nasıl belirlendiğinden
- C. Serhat'ın yarışmayı nereden öğrendiğinden
- D. Serhat'ın yarışmaya katılacağını neden sakladığından

16-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı kavram alanına giren kelimeler kullanılmıştır? (5 puan)

- A. Gitar ve bağlama çalmayı kursa giderek öğrendim.
- B. Sesim güzel ama şarkı söylemeyi sevmiyorum.
- C. Çağdaş toplumlarda sanatçıya değer verilir.
- D. Pelin tiyatro eğitimini tamamlamış.

17-"Kaza geçirdiğimi kaza yerine geldi." cümlesinde "gelmenin" çok çabuk yapıldığını belirtmek için boşluğa aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygun olur? (5 puan)

- A. duyduğunda
- B. duyup
- C. duyunca
- D. duyar duymaz